

Και όταν ο φίλος μου, απορώντας τους ορωτούσε, πώς αυτοί υποστηρίζουν ότι η εξωτερική πολιτική του Βενιζέλου είναι μεγαλειώδης, αφού θέλει να βγούμε από την ουδετερότητα με την Αντάντ; Αυτοί απαντούσαν :

—Το συμφέρον σας αυτό είναι, να πάτε με τους νικητές. 'Ο Βενιζέλος είναι μεγάλος διπλωμάτης!

Ύστερα λοιπόν απ' αυτή την κουβέντα, μπορούσε να μου μείνει καμιά αμφιβολία;

Μ' όλα αυτά όμως, δεν θ' αναγκαζόμουν να προσχωρήσω στο κίνημα, ν' αφήσω τον ήλιο και την ευτυχία της 'Αθήνας, για να πάω στην καταστροφισμένη Θεσσαλονίκη, εάν δεν μου συνέβαινε και κάτι άλλο:

Επειδή με ήξεραν στο Ναυτικό από τα παλιά τα χρόνια, από την εποχή που πρωτοήρθε ο Βενιζέλος στην Ελλάδα, πώς δεν τον θαύμαζα καθόλου σαν αναμορφωτή της εσωτερικής διοικήσεως—τότε δεν ήτοχε εξωτερική πολιτική— με θεωρούσαν πάντα σαν φανατικό αντιβενιζελικό. Από την άλλη μεριά με ήξεραν σαν θαυμαστή του Κάρλσοφ και των Γερμανών και δεν τους έμενε καμιά αμφιβολία πώς ανήγω βέβαια στην μερίδα που ήταν ενάντια στην Ξεδομάς με την Αντάντ.

Μιά μέρα μάλιστα πήρε το αυτί μου, χωρίς να θέλω, την παρακάτω κουβέντα. Την έκαναν δυο Κωνσταντινικοί συναδέλφοί μου :

—Τί λές για το Χόρν; Έχεις σ' αυτόν εμπιστοσύνη;

—'Απόλυτη! Αυτός είναι Γερμανός ως το κόκαλο! Πιο πολύ Γερμανός παρά Ρωμικός! Τι άλλο, σε παρακαλώ, μπορεί να είναι ένας που τον λένε Χόρν;

Αυτές η τελευταίες λέξεις, σάς βεβαίω, πώς με τάραξαν πολύ, όσο λίγα πράγματα στη ζωή μου. 'Ωστε έμένα μέσα στην Ελλάδα, που με γαλούχησε και μ' έθροψε, με θεωρούσαν σαν Γερμανό! 'Εγώ που φιλοδοξούσα γά είμαι Ρωμικός συγγραφέας, που έγραφα έργα επί τέλους Ρωμαίικα, τώρα έχανα κάθε υπόστασί μου, γιατί μ' έπαιναν για Ξένο! 'Εγώ που θεωρούσα την 'Ελληνίδα μάνα μου σαν την αγαπότερη γυναίκα του κόσμου, που ζούσα πάντα με την θερμή ανάμνησί της, ήμουν για τον άλλο κόσμο ένας που δεν είχε τίποτε μέσα του από την ψυχή της!

Μπορεί γι' αυτούς τους δυο συναδέλφους μου να ήμουν ένας πολύ καλός πρόχεις άνθρωπος. Αυτοί ίσως πίστευαν στην τελική επικράτεια της Γερμανίας, λοιπόν ένας Γερμανός—εγώ δηλαδή— που κάνει τον 'Ελληνα, δεν διέφερε καθόλου γι' αυτούς από όλους τότε τους 'Ελληνες που έκαναν τους Γερμανούς. Μα γά μένα, που είχα μέσα μου την πεποίθησι πώς η Γερμανία θα νικηθή, ένας Χόρν που η 'Ελλάδα έθροψε και που γυρεύει να την παρασύρει μαζί του στην καταστροφή, δεν είναι άλλο παρά ένας άπιστος κατάσκοπος, ένας προδότης!

Και πάλι όμως δεν θά προσχωρούσα στο κίνημα. Το σκεπτόμουν και το ξανασκεπτόμουν, μα όλο το ανέβαλα. Μα μία μέρα έγινε και κάτι άλλο, που μ' έσπρωξε να βάλω σε άμεση εκτέλεσι τα σχέδιά μου :

Ήθεθε διαταγή στο Διοικητή της Αμύνης του Σαφονικού να χτυπήσουμε με τα πυροβόλα μας κάθε πολεμικό πλοίο που θά προσχωρούσε στο κίνημα, κάθε πλοίο που μετέφερε επαναστάτες. Και η διαταγή αυτή η εμπιστευτική έγραφε από κάτω, σαν ύστερόγραφο, να μην την εμπιστευθή ο διοικητής, αν τύχη και λείψη από την ύπηρεσία του, στον νόμιμο αντικαταστάτή του, σε μένα δηλαδή, αν αυτός δεν εμπνέει εμπιστοσύνη, μα σ' οποιαδήποτε άλλο πρόσωπο απόλυτης εμπιστοσύνης. Και ο Διοικητής, φεύγοντας, την εμπιστεύθηκε σε μένα.

Αυτό ήταν το τελειωτικό χτύπημα. Ύστερα από την κουβέντα των δυο άλλων συναδέλφων, μου πέρασε από την ιδέα πώς την εμπιστεύεται σε μένα, γιατί με θεωρεί κ' αυτός Γερμανό. Μα έκτος από αυτό, κατάλαβα πώς ήταν αδύνατο πειά ένας αξιοπρεπής να μείνη ουδέτερος. Θά έπρεπε να διαλέξη και να πάη η με τη μία μερίδα η με την άλλη. Θά έπρεπε, αν δεν προσχωρούσα στο κίνημα, να πάω με τους Κωνσταντινικούς. Και ίσως βέβαια δεν θά παρουσιαζόταν εναλλαγή να χτυπήσω τους επαναστάτες, μα μόνο να με βασανίζη η ιδέα πώς εμπιστευόντουσαν σε μένα μια τέτοια διαταγή, να χτυπηθούν δηλαδή εκείνοι, που σύμφωνα με την ακράδαντη πεποίθησί μου, φρόντιζαν για το συμφέρον της πατρίδος τους, μόνο η ιδέα πώς με θεωρούσαν έμένα ικανό να χτυπήσω τους 'Ελληνες.

Και, επαναλαμβάνω, σύμφωνα με την βεβαιότητά μου, φρόντιζαν για το μεγαλείο της 'Ελλάδας—γιατί με θεωρούσαν ίσως Γερμανό— μόνο η ιδέα αυτή μ' αναστάτωνε! Δεν ήθελα άλλο. 'Ανέβηκα άμεσα στην 'Αθήνα.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΘΑΛΑΣΣΑ

(Του Β. ΟΥΓΚΩ)

Πέρπει από βράχο σιγαλά σε κύματα αφροσπένε σταλαματιά—σταλαματιά νεράκι δροσισμένο. «—Τί θές, γλαυφάκι νερό; του λέγει θυμωμένα η θάλασσα που δεν ποιεϊ το ναύτη τον καιμένο. 'Η τρικιμία είμαι γώ κ' η λύσσα κ' η τρομάρα. Τελειώνω εκεί που ο σφραγός αρχίζει, δεν το ξέρεις; Θαρρείς πώς σε χρειάζομαι κ' έχωσα με λαχτάρα σε μένα την άστειρευτη σταλαματιά να φέρης;». Και το νερό στην άδυσσο λέει αγά με λύπη: «—Σου δίνω, θάλασσα πλατεί, χωρίς μεγαλωσύνη, χωρίς ζαμάρι και βόξ, εκείνο που σου λείπει: μια στάλα που στη δίψη του μπορεί κανείς να πίνη!». Μετάφρ. Γ. ΖΕΡΜΠΙΝΗ

ΑΙΝΟΣ

(Του Κ. ΜΠΩΝΤΕΛΑΙΡ)

Στην πλέον ώραία, στην πλέον αγαπημένη, της καρδιάς μου το φως, τον άγγελό μου τον άχραντο, το άθνατο είδωλό μου, ένα χαίρε που άθάνατο να μείνη. 'Απ' άρηη ποτισμένα έχει γίνει ένας άερας μέσα στί ζωή μου, και μέσα στην άκόρεστη ψυχή μου την ενοδιά της άφθαρσίας μου χύνει. Μερογάλι κ' ολόδροση γιομίζει μεσοβολιά ένα σπίτι αγαπημένο, λιβανιστήρι όπου λημονημένο μέσα στη νύχτα μουσικά καντίζει. Πώς να σε κράξω, ο άφθαυτε ξωτά μου, πώς να σε ζωγραφίσω όπου να μοιάξης; Μόσκον σπυρί που ός το βυθό ενοδιάζεις άφρατο, στην αιωνιότητά μου! Στην πλέον ώραία, στην πλέον αγαπημένη, όπου η ύγεια μου και χαρά, στον άγγελό μου τον άχραντο, τ' άθνατο είδωλό μου, ένα χαίρε που άθάνατο να μείνη! Μετάφρ. Τ. ΜΠΑΡΛΑ

Ο ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΩΝΩ

(Του J. UHLAND)

Τον πιατό κάτω γοργά διαβαίνει γέρος ντυμένος μ' άριμασία, στο ζοματήρι τ' άρχαίο πηγαίνει κ' ός φτάνει πέφτει γύρω η νυχτιά. 'Αγάδα οι τάφροι, καθώς περνάει,

των προγώνων του στη σιγαλά στέκουν. Τραγοῦδι ξάγνον άρχοζάει από τα βάθη και σταματά.

«—Πνεύματα θεία, που της φωνής σας καλά τον νοιώθω γώ το σκοπό! Να μείνω πρόχει τώρα μαζί σας, χωρά σε μένα, τ' άξίζω αυτό!».

Λημονημένο ήταν παρέχει άδεια καθούρι μοναχικό. Έβγαζε μέσα και το ντουφέκι για προσκεγάλι παίρνει γλυκό.

Τ' άξιο σπαθί του στο στήθος βάζει κ' άποκοιμέται. Και να η φωνή από τα βάθη τώρα λουγάζει, γίνεται πάλι βαθείά σιγή.

Μετάφρ. ΧΡ. ΛΑΓΟΠΑΤΗ

πύλα στο σπίτι μου και είπα στη γυναίκα μου πώς φεύγω και να μου έτοιμάση τα ρούχα μου και να τα στείλη στη Γαλλική πρεσβεία.

Μα δεν με παίρνει ο χρόνος να ξεσκολοιηθώ. Στο άλλο λοιπόν σημειώμά μου θά σάς περιγράψω την προσχώρησι μου και τη συνάντησί μου με τον Βενιζέλο στη Θεσσαλονίκη.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Το ΚΑ' μέρος.

